

Znalecká agenda potřebuje zásadní změny. Zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana hodlá propojit odborníky napříč profesemi

8.12.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Znalecké posudky zásadně ovlivňují rozhodování soudů, přesto jejich kvalita i dostupnost vykazují významné nedostatky. Zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm proto svolal mimořádně široké spektrum odborníků, aby společně pojmenovali hlavní problémy a začali hledat řešení. Na konferenci se ukázalo, že jednotlivé profese často pracují vedle sebe, nikoli spolu. Shoda však panuje v tom, že takto nelze pokračovat.

Zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana uspořádal odbornou konferenci, která svedla na jedno místo všechny klíčové aktéry spojené se znaleckou agendou. Diskuze se zúčastnili zejména soudci, státní zástupci, znalci, advokáti, akademici, zástupci Ministerstva spravedlnosti, psychologové, psychiatři a neziskové organizace.

Účastníci konference se shodli, že znalecká agenda dlouhodobě nefunguje dobře. Jedním z hlavních problémů je roztržštěnost pohledů a zájmů jednotlivých profesí. Chybí jim společná komunikace i sdílení praktických zkušeností. Kvůli tomu systém často selhává právě tam, kde je nejvíce potřeba – v soudních řízeních, která zásadně ovlivňují životy konkrétních lidí.

„Každý z nás drží v ruce jeden dílek mozaiky. Pokud všichni zůstanou ve své bublině, unikne nám, jak celek skutečně funguje. A právě ten dnes bohužel určuje, jak (ne)kvalitní je stav znalecké agendy,“ uvedl zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Konference také poukázala na zkreslení při vnímání některých problémů v odborné veřejnosti. Ministerstvo spravedlnosti například vychází z toho, že soudy nemají potíže se znaleckými posudky, protože mu téměř nezasílají podněty k zahájení přestupkových řízení vůči znalcům, ač jsou za určitých okolností povinny tak činit. Soudci nicméně uvádějí, že to nedělají kvůli pracovnímu vytížení, obtížím při posuzování hranice mezi nekvalitním a již nepřijatelným posudkem či obavě, že by znalec přestal v budoucnu se soudem spolupracovat. Už nyní totiž narážejí v některých oborech na nedostatek znalců se všemi souvisejícími důsledky, jako jsou dlouhé lhůty pro vypracování znaleckých posudků.

Na konferenci zazněla jen část poznatků, které již tým Kanceláře ombudsmana shromáždil. Schorm hodlá všechny shrnout do zprávy o šetření, kterou zveřejnění na jaře 2026 v Evidenci stanovisek ombudsmana pod spisovou značkou 2051/2025/VOP.

Následně bude usilovat o vznik expertní skupiny, která bude pracovat na konkrétních systémových opatřeních. *„Mám totiž za to, že se dále neposuneme bez společné diskuze, spolupráce a vize,“* dodal Schorm.

Úřady a soudy musí oznámit Ministerstvu spravedlnosti podezření, že znalec při své činnosti porušil právní předpisy (srov. § 36 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích,

znaleckých kancelářích a ústavech).

Znalec má například povinnost dodržovat náležitosti znaleckého posudku. To znamená, že musí uvést, z jakých podkladů vycházel, jaké použil metody, co během nich zjistil a proč dospěl ke konkrétním závěrům (srov. § 39 a násl. vyhlášky č. 503/2020 Sb., o výkonu znalecké činnosti).

https://www.ochrance.cz/aktualne/znalecka_agenda_potrebuje_zasadni_zmeny-_zastupce_ombudsma_na_hodla_propojit_odborniky_napric_profesemi